

**JÄRVA MAAKONNA
RAHVARAAMATUKOGUDE
2022. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
2. Juhtimine	4
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:	4
2.2 Eelarve	5
2.3 Projektid	5
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	7
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	8
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused	9
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	9
2.4.4 Erialahariduse omandamine	10
2.4.5 Töötajate tunnustamine	10
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	11
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	12
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas	12
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	13
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused	15
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	15
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused	15
4.3 RVL teenindus	18
4.4 Laste- ja noorteteenindus	19
4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine	19
4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine	19
4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	20
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	20
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	21
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	21
4.6.1 kohalikul tasandil	21
4.6.2 riiklikul tasandil	23
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil	23
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	23
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded	23

4.9 Andmebaasid	24
5. 2023. aasta tegevused	24
LISA 1. Personali koolitus	26
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	27
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	28
LISA 4. Laste ja noorteüritused	29
LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine.....	33

Sissejuhatus

Tabel 1

Maakonna/ linna nimi	Elanike arv (01.12.21)	KOV-de arv maakonnas	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Teenindus punktide arv	Kokku
Järvamaa	29 644	3	3	20*	2	25

* Järva Vallaraamatukogu võrdub kasutamise mõttes Koigi harukoguga

1. Põhilised tegevussuunad

- Tavapärase tegevuse taastumine pärast koroonakriisi
- Raamatukogude aasta tähistamine.
- Ukraina abistamine
- Raamatukogude sulgemine
- Toimetulek kulude kasvu ja eelarvete vähendamise tingimustes

2022. aastal said teoks traditsioonilised ettevõtmised, uuetesse ruumidesse kolisid Koeru ja Väätsa, mitmed raamatukogud tähistasid väärikaid juubeleid. Paraku suleti Järva vallas 5 haruraamatukogu ja küsimuse all oli Sargvere harukogu sulgemine Paide linnas.

Raamatukogude teema-aastal osalesid üle-riigilistes ettevõtmistes kõik Järvamaa raamatukogud. Järva vald kutsus ellu Eesti kirjanduse pidunädala. Lisaks toimus palju eripalgelisi sündmusi (kohtumised, mängude õhtud, teatrietendused jne.) nii Järvamaa raamatukogude teemanädalal aprillis kui ka terve aasta jooksul. Detsembris anti teatepulk üle liikumisaastale.

Kahjuks ei näe omavalitsused endiselt sageli raamatukogude mõju kultuurielule ja inimeste vaimsele tervisele, vaid arvestatakse üksnes ruumide ülalpidamiskuluga.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

- 1. novembrist 2022 suleti Ervita, Karinu, Käravete ja Käsukonna ning 31. detsember jäi viimaseks tööpäevaks Vao haruraamatukogule Järva vallas.
- Loodetavasti aitab Järva valla raamatubuss Krõõt leevendada lünka, mis tekkis mitme raamatukogu sulgemisega.
- Omniva postipunktid suleti Peetri ja Väätsa raamatukogudes, alles jäi postiteenus Oisu raamatukogus.
- Lahtiolekuajad:
 - ✓ Järva vallas sulgemisotsust ootavad raamatukogud olid avatud küllatki kaootiliselt, kuna raamatukoguhoidjad tegelesid paljuski raamatufondide üleandmisega teistele kogudele ja mittevajaliku kirjanduse mahakandmisega.
 - ✓ Alates novembrist ei ole Järva-Jaani raamatukogus enam igapäevast sisetöö tundi ja sellevõrra pikenes lahtiolekuajad.

- ✓ Koolidega ühendatud rahvaraamatukogudes arvestatakse lahtiolekuaegade kehtestamisel nii kooli kui ka töölkäivate inimeste vajadustega.
- ✓ Seoses koosseisu vähendamisega on Viisu raamatukogu nüüd reedeti suletud ja Roosna-Alliku raamatukogu lahtiolekuaeg vähenes (samas jäi ta endiselt avatuks 5-1 päeval nädalas).
- Raamatukogu nõukogud tegutsevad kõigis kolmes omavalitsuses.
 - ✓ Järva vallaraamatukogu nõukogu kogunes neljal korral. Märtsis räägiti raamatukogus toimunust ja arutati hetkeolukorda. Mais toimusid kolmel päeval ringkäigud kõikidesse haruraamatukogudesse, et tutvuda harukogude olukorraga enne sulgemisotsust.
 - ✓ Türi raamatukogu nõukogu kogunes kahel korral. Teemadeks 2021. aasta tegevuse ülevaade ja 2022. aasta eelarve ning tegevusplaanid.
 - ✓ Järvamaa Keskraamatukogu nõukogu koosolekud toimusid samuti kahel korral, kuid veebis. Arutelu teemadeks arengukava, raamatukogude aasta sündmused ja Sargvere harukogu sulgemise plaan.

Kui Türi vallas on tänaseks ilmselt välja kujunenud püsiv struktuur, siis ebaselgeks jäi aasta lõpul Paide linna raamatukoguvõrgu tulevik. Loodame, et Järva vallas on nüüdseks kujunenud optimaalne raamatukogude võrgustik ja suletud kogude lugejad võtavad omaks raamatubussi teenuse.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.21. €	Seisuga 31.12.22 €	Muutus %
Eelarve kokku	902,558	929,025	+2,85
sh keskraamatukogu	365,176	404,155	+10,67
Personalikulu	575,917	625,921	+7,99
sh keskraamatukogu	251,074	267,981	+6,31
Komplekteerimiskulu	156,896	165,59	+5,25
sh KOV-lt	90,207	109,026	+17,26
sh riigilt	66,689	56,564	-15,18
sh keskraamatukogu	41,159	38,467	-6,54
sh KOV-lt	18,092	19,092	+5,53
sh riigilt	23,067	19,375	-16,01
Infotehnoloogiakulu	18,896	18,488	-2,21
sh keskraamatukogu	10,206	10,532	+3,1

- Tööjõukulu suurenes kõigis raamatukogudes, eelkõige oli see seotud alampalga tõusuga.
- Riigipoolne komplekteerimiskulu vähenes, kuna enam ei eraldatud lisaraha kriisiabina.
- Infotehnoloogiakulud jäid suhteliselt stabiilseks. Püsikulud eriti ei suurenenud ja vananenud seadmeid vahetati tavaliselt välja uuema, kuid siiski kasutatud tehnikaga.

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Järva Vallaraamatukogu Järvamaa raamatukogude nädala sündmused Järva vallas (Eesti Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.04.2022.-30.04.2022	500	1500
Järva Vallaraamatukogu Eesti kirjanduse pidunädal Järva vallas - 24.01.-30.01.2023 (Eesti Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp - 500.- ja Kirjanduse sihtkapital 1300.-)	01.10.2022-28.02.2023	1800	3500
Türi Raamatukogu Ürituste sarja "Raamatukoguaasta 2022. Raamatukogu kui kirjandus- ja kultuurikeskus" korraldamine (Eesti Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.04.2022-30.06.2022	500	1519
Türi Raamatukogu Ürituste sarja "Raamatukoguaasta 2022.Kogukond liidab" läbiviimine (Eesti Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	03.01.2022-30.06.2022	350	700
Türi Raamatukogu Illustraator Tuulike Kivestu illustratsioonide näituse korraldamine raamatukoguaastal (Eesti Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.04.2022-30.06.2022	390	567
Türi Raamatukogu Tegevuste tutvustamine väljaspool raamatukogu traditsioonilisi ruume (Eesti Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.07.2022-30.10.2022	400	935
Türi Raamatukogu Malering (KOV Huviharidused rahastamine)	01.01.2022-31.12.2022	321	321
Türi Raamatukogu Kohtumised kirjanikega, luuletajatega, näitlejaga, kunstnikuga (Lauri Räpp, Kätlin Vainola, Ena Mets, Sander Seire, Made Balbat) (KOV Huviharidused rahastamine)	01.02.2022-31.12.2022	1661	1661

Türi Raamatukogu Toetus vahendite soetamiseks (lauamängud) (KOV Huviharidused rahastamine)	01.02.2022- 31.12.2022	120	120
Türi Raamatukogu Väljasõit gümnasistidele Vargamäele (KOV Huviharidused rahastamine)	01.02.2022- 31.12.2022	323	323
Järvamaa Keskraamatukogu Järvamaa Keskraamatukogu ajalugu ja tänast tegevust tutvustava lühifilmi tegemine (Eesti Kultuukapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	03.01.2022- 31.12.2022	800	1460
Järvamaa Keskraamatukogu Raamatukogude teema-aasta tähistamine kevad-suve perioodil (Eesti Kultuukapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.04.2022- 31.12.2022	400	986
Järvamaa Keskraamatukogu Suvelugejate tunnustusüritus (Eesti Kultuukapitali Järvamaa Ekspertgrupp)	01.10.2022- 31.12.2022	250	415
Kokku		7 815	14 007

- Raamatukogus erinevate sündmuste korraldamine ja kohtumised kirjanikega sõltuvad eelkõige projektirahadest. See on nähtav ka ülalpool olevast tabelist.
- Selle lisarahastuseta oleks raske korraldada erinevaid ettevõtmisi, mis aitavad kaasa huvi äratamisele, suunamisele ja hoidmisele lugemise ja raamatukogude vastu.
- Projektiraha toel valmis lühifilm Järvamaa Keskraamatukogust, mille esitlemine laiemale publikule jääb uue aasta algusesse.
- Projektid on kindlalt täitnud oma eesmärgi – see ilmneb eriti raamatukogutöö põhinäitajate arvu kasvus laste ja noorte osas.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

- Järva vald – koosseis vähenes 12,65 ametikohalt 10,9-le:
 - ✓ Seoses harukogude sulgemisega kaotasid töö Vao ja Käsukonna raamatukoguhoidjad. Neist esimene oli tööl 0,5 ja teine 0,2 kohaga.
 - ✓ Käravete ja Ambla raamatukogul oli juba mitmeid aastaid sama töötaja – tema on nüüd teise töötajana Koeru raamatukogus. Pensionile jäi kauaaegne Koeru raamatukogu töötaja (staaži Järvamaa raamatukogudes kokku 50 aastat) ja tema asemele oli rakse kedagi päris uut leida.
 - ✓ Ervita raamatukoguhoidja töötas ka eelneval aastal paralleelselt Koeru raamatukogus, kuhu nüüd jäigi põhikohaga.
 - ✓ Karinu raamatukogu töötaja sai koha Järva-Jaani raamatukogus, kuna üks senise täistööajaga raamatukoguhoidja koormus vähenes 0,5-le ametikohale. Seega on nüüd sealses raamatukogus tööl 3 inimest – kõik 0,5 koormusega.
- Türi vald:
 - ✓ Personali koosseis jäi samaks, kuid vahetusid töötajad Kabala, Oisu ja Väätsa raamatukogudes.

- ✓ Kui raske on leida uusi töötajaid, seda kirjeldab oma aruandes ilmekalt Türi raamatukogu: „Lootusetu on leida raamatukogundusliku haridusega töötajat. Palk on väike ja suureks miinuseks on ka osalised töökoormused. Tundub, et raamatukoguhoidja tööd ei väärtustata üldse, sest kuidas muidu seletada asjaolu, et kandideerijate hulgas oli valdav enamus põhi- ja keskharidusega inimesi, sekka mõni üksik kõrgharidusega. Ka ameteid oli mitmeid: keevitaja, majahoidja, poemüüja, maaler, aednik ja sekka õnneks ka paar pedagoogi“.
- Paide linn – koosseis vähenes 15,8-lt 15,4-le:
 - ✓ Roosna-Alliku ja Viisu raamatukoguhoidjate töökoormust vähendati ja nüüd töötavad nad 0,8 ametikohaga, mis tõi kaasa ka tööaja muutuse.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Maakonna raamatukoguhoidjad osalesid erinevatel koolitustel nii kohapeal kui ka veebis.

Loetelu erinevatest teemadest:

- Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia
- Lasteraamatukoguhoidjate päev
- Lastekirjanduse aastakoosolek
- Laps kirjanduses
- Öpipäev „Varesele valu...“
- Lugemisisu stardikoolitus
- Noor loeb
- Lasteraamatukogude kogemustuur Sindis
- ERÜ aastakoosolek
- Maaraamatukogude suveseminar
- Maaraamatukoguhoidja päev
- 21. sajandi raamatukogu
- Raamatukogude aasta kalender
- Raamatud Liikuma
- Automaatne artiklite märksõnastamine
- Üle-eestilised raamatukogude arendusprojektid
- Rahva Raamatu kliendipäev
- Eesti kirjanduse pidunädala konverents
- Kogemuspäev „Raamatukogu – kulu või investeering?“
- Raamatukogude mõttetalgud Viljandi Linnaraamatukogus
- Kohalikud dialoogid kohalikus raamatukogus
- Koolitusreis Hollandisse
- Autoriõiguse seadus
- Õppimise võlu ja nauditav õppimine hõbedases vanuses
- Üldhariduskoolide programm
- Keelekohviku metoodikapäev
- Digitaalne sisuloome
- Arvamusrännaku koolitus arutelu juhtidele

- Rahvusvahelised kaugtöötajad kui turismisektori kasvuvõimalus
- Järvamaa rände-, kohanemis- ja lõimumisteemaline teabepäev
- Rahvarõiva nõuandekoda
- Täiskasvanud õppija nädalal salvi valmistamise töötuba
- Pakutrüki töötuba
- Seminar minuomavalitsus
- Hallatavate asutuste teabepäev Järva vallas
- Valla arengukava seminar Järva vallas
- Eelarveprogramm Veera
- Bussijuhtide täiendkoolitus
- Nordpluss programmi infopäev
- Õppereis Põhja-Pärnumaale
- Koolitus- ja tutvumisreis Olustvere mõisa

Kindlasti oli koolitusi ja õppepäevi veel, mida jälgiti töö kõrvalt ühe silmaga veebis.

Koolituste pakkumine aga ületab juba ammu nõudlust ja osalemisvõimalusi – olukorras, kus raamatukogude lahtiolekuaegu on vähendatud, ei raatsi töötaja lugejatele raamatukogu sulgeda.

Kuna rahalised võimalused on napid (maakonna raamatukogudes kokku ligikaudu paar tuhat eurot, mis moodustab eelarvetest umbes 0,3 %), siis püütakse leida tasuta koolitusi.

Lisa 1

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Tabel 4

Koolituse aeg	Koolituse teema	Koolitaja	Koolituse maht/kestus	Raamatukogu hoidjate arv/ KOV-de arv	Eelarve/Koolituseks kulutatud summa
15.02.2022	Loovkirjutamine	Ajakirjanik Birgit Itse	2 AK	15/3	150.-
20.04.2022	Elav pärand raamatukogu töös	Eesti Rahvakultuuri Keskus	6 AK	19/3	0
28.09.2022	Lastekirjanduse erialapäev Türi Raamatukogus	Eesti Lastekirjanduse Keskus	6 AK	32/3	0
10.10.2022	Haridustegevus - ideest teostuseni	Rahvusraamatukogu hariduskeskus	2 AK	15/1	0
12.10.2022	Liiklusnädal raamatukogus	Maanteeamet	1,5 AK	24/3	0
26.10.2022	Õpitund Järvamaa ajaloost	Tegevusmuuseumi teadusjuht Ründo Mülts	1,5 AK	16/1	0

25.11.2022	Arvamusrännak Raamatukogude uuenev tähendus	Arutelu juht Kaspar Tammist	3 AK	21/3	0
------------	---	-----------------------------------	------	------	---

- Koolitused aitasid näha laiemat pilti raamatukogude arengus, andsid mõtteid ja ideid raamatukogutöös kasutamiseks, avardasid silmaringi.
- Igapäevaselt juhendasime maakonna raamatukoguhoidjaid telefoni ja e-posti teel erinevatel tööalastel teemadel (komplekteerimine, statistika, raamatukoguprogramm jne.).

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised:

- Raamatukogude ja raamatukogude aasta tutvustamine meedias.
- Ülevaated raamatukogu tegevusest kohalikus omavalitsuses.
- Ettekanded erinevatel sündmustel raamatukogudes.
- Sõnavõttud erinevatel kultuurisündmustel.
- Raamatukogu tutvustamine külalistele.

LISA 2

2.4.4 Erialahariduse omandamine.

- Järva valla 2 raamatukoguhoidjat osalevad kutsekoolitusel Rahvusraamatukogus.

2.4.5 Töötajate tunnustamine.

Kõik raamatukogud pälvisid Kultuuriministeeriumi tänukirja raamatukogude aasta korraldamise eest.

- Järva vald
 - ✓ Vallaraamatukogu direktor ja raamatubussi juht nomineeriti Järvamaa kultuuripreemiale.
 - ✓ Ahula raamatukogu töötaja oli 2022. aasta lasteraamatukoguhoidja nominent.
 - ✓ Aasta maaraamatukoguhoidja nominent oli raamatubussi juht.
 - ✓ Ahula ja Vao pälvisid valla tänukirja raamatukogude juubelite (100 ja 95) puhul.
 - ✓ Imavere raamatukogu sai tänukirja R.Kamseni Lasteluulepäeva organiseerimise eest.
 - ✓ Koigi raamatukogu sai tänukirjad kohalikult lasteaialt ja kultuuriseltsilt koostöö eest.
 - ✓ Valla tunnustuse pälvisid Koeru raamatukoguhoidja, kelle täitus 50 aastat tööd Järvamaa raamatukogudes ning Aravete ja Ahula raamatukoguhoidjad juubelisünnipäevade puhul.
- Türi vald
 - ✓ Aasta maaraamatukogu nominendid olid Kärü raamatukoguhoidja (oli ühtlasi ka parim raamatukoguhoidja Türi vallas) ja Türi raamatukogu direktor.
 - ✓ Türi raamatukogu direktor oli Aasta õppija nominent.
 - ✓ Laupa raamatukogu pälvis koostööpreemia Laupa Põhikoolilt.
 - ✓ Traditsiooniliselt korraldati kõigile Türi valla raamatukoguhoidjatele motivatsioonipäev. Seekord Ajakeskuse Wittenstein tegevusmuuseumi

hõbedatöötoas koos lõunasöögi ja ekskursiooniga. Tutvumiskäigul oldi ka Paide Riigigümnaasiumis.

- ✓ Kõigile töötajatele maksti vägagi motiveerivat lisatasu.
- Paide linn
 - ✓ Roosna-Alliku raamatukoguhoidja pälvis seoses 50-nda tööjuubeliga Kultuuriministeeriumi ja Paide linna tänukirja.
 - ✓ Paide linna tänukirja sai keskraamatukogu lasteosakonna juhataja.
 - ✓ Keskraamatukogu pearaamatukoguhoidja 40-nda tööjuubeli puhul istutati raamatukogu ette puu.
 - ✓ Keskraamatukogu köitja nomineeriti aasta koolitajaks.
 - ✓ Kõigile raamatukogutöötajatele maksti aasta lõpul väikest lisatasu.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

- Järva vald
 - ✓ Sanitaarremondi vajavad Albu, Ambla ja Peetri raamatukogu.
 - ✓ Uutesse ruumidesse kolis Koeru raamatukogu, kuid paraku on ruumid jahedad, kuna rahapuudusel jäid vahetamata radiaatorid ja välissoojustus majale paigaldamata.
 - ✓ Eelmisel aastal uutesse ruumidesse kolinud Aravete raamatukogus viidi läbi termiline ja keemiline tõrjetöö, kuna keldrikorrusel tuvastati ulatuslikud hallitusseene ja majavammi kahjustused. Ka on senini soojustamata maja välissein ja osa aknaid välja vahetamata.
 - ✓ Päinurme raamatukogu asub praegu hea asukoha ja korralike ruumidega päevakeskuse majas, kuid paraku seisab raamatukogul ilmselt taas ees kolimine, sedapuhku väiksematesse ja kehvematesse ruumidesse. Ainsaks plussiks vast see, et ta hakkaks paiknema rahvamajaga ühes hoones.
 - ✓ Ahula, Imavere, Järva-Jaani ja Koigi raamatukogude ruumid on korralikud. Järva-Jaanis on siiski suureks puuduseks asukoht teisel korrusel ja nii ei pääse liikumraskustega lugejad raamatukokku.
 - ✓ 3 suletud harukogu olid ahiküttega ja kuna nad olid lugejatele avatud vaid mõnel päeval nädalas, siis talvel ruume soojaks ei saanudki. Üks suletud raamatukogudest oleks vajanud hädasti renoveerimist. Korralikud ruumid olid vaid ühel suletud kogudest.
 - ✓ Raamatukogubuss kaubik Renault Master on uus – ostetud 2021. aastal ja raamatukogu vajadusteks ümberehitatud.
- Türi vald
 - ✓ Uutesse ruumidesse kolis Väätsa raamatukogu. Kuigi ruumid on väga ilusad ja asukohtki soodne, siis paraku kimbutab ruumipuudus.
 - ✓ Remondivajadus on kõigis ülejäänud harukogudes (v.a. Laupa, kuid sealgi on väga suur ruuminappus).
 - ✓ 2021. aastal kolis uutesse ruumidesse Türi raamatukogu, kuid paraku tehti seal remont üsna ülejala – liistud kukuvad, põrandakate lastetoas hakkab juba inetuks muutuma. Maja aknad on välja vahetamata ja raamid on pudedad. Puudub korralik ventilatsioon. Paaris ruumis on valgustus ebapiisav. Õnneks sai lahenduse saali kõrgetest lagedest tingitud kajaprobleem, mis tugevasti tööd

häiris. Lisaelarvest saadud rahaga paigaldati saali ja teenindusruumi lakke heliisolatsiooniplaadid.

- Paide linn
 - ✓ Sanitaarremondi vajavad nii Roosna-Alliku kui ka keskraamatukogu.
 - ✓ Keskraamatukogus sai osalise lahenduse probleem ventilatsiooniga – teenindussaalidesse paigaldati uus jahutussüsteem. Probleem ventilatsiooniga on jätkuvalt konverentsisaalis.
 - ✓ Keskraamatukogu tegi ettepaneku kolida Sargvere ja Viisu raamatukogud teiselt korruselt esimesele, kus vabanesid ruumid, kuid paraku see esialgu linnavalitsuses poolehoidu ei leidnud.

Kokkuvõtteks – aasta oli majanduslikult raske, eriti teine poolaasta kui elektri- ja küttehinnad kõrgustesse kihutasid. Samal ajal tuli kärpida niigi nappi eelarvet. Rõõmu saab tunda muidugi uutest ja ilusatest ruumidest, kuhu viimastel aastatel raamatukogud on kolinud, kuid paraku on tavaliselt tegemist siiski hoopis väiksema pinnaga kui varem. Kuigi räägitakse raamatukogudest kui kogukonnakeskustest, siis kahjuks sageli omavalitsus seda ei näe ja võtab raamatukogu kui üksnes raamatute kogu. Õnneks asuvad paljud raamatukogud ühes majas koolide või rahvamajadega ja nii saab suuremate sündmuste puhul kasutada nende ruume.

LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

- 2022. aastal said liikumispuudega inimesed juurdepääsu Koeru ja Väätsa raamatukogudesse.
- Päinurme raamatukogus on küll käsipuu, kuid ratastooli jaoks kaldtee puudub.
- Juurdepääs liikumispuudega inimestele on viimastel aastatel paranenud – allpool olevast tabelist on näha, et seis on praktiliselt 50:50

Tabel 5

Juurdepääs võimalik	11
Juurdepääs võimalik osaliselt	1
Juurdepääs puudub	10

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

- Märksõnaks on endiselt taaskasutus.
- Arendustegevusele seab piirid rahanappus.
- Järva vald
 - ✓ Ambla sai uue töötaja arvuti.
 - ✓ Aravetel puudub printimisvõimalus kasutaja arvutist, vajadusel tehakse seda töötaja arvuti kaudu.
 - ✓ Koeru raamatukogu uutes ruumides napib pinda ja nii pole võimalik üles seada kasutaja arvutit. Vajadusel lubatakse lugeja töötaja arvutisse.
 - ✓ Töötajate arvutid on raamatukogudes küllaltki heas seisus – välja vahetatud viimastel aastatel.
 - ✓ Lugejate arvutid vajavad uuendamist.
- Türi vald

- ✓ Laupa raamatukogus muutus internetiühendus paremaks ja kiiremaks, kuna uuendati raamatukoguga ühes majas asuva kooli internetivõrku.
- ✓ Oisu raamatukogus paranes nii internetiühendus kui ka rajati uus ja turvaline WiFi võrk – seda samuti tänu sellele, et asutakse kooliga ühes majas.
- ✓ Probleemid on jätkuvalt vananenud riist- ja tarkvaraga, mistõttu sageli arvutid ja printerid ei ühildu, kuid kõik uuendused jäävad rahapuuduse taha.
- ✓ IT spetsialist on vaid Oisu raamatukogul, teistel on pidevalt raskusi erinevate tehniliste probleemide lahendamisel.
- Paide linn
 - ✓ Sel aastal üheski raamatukogus midagi juurde ei ostetud – seni hangitud seadmed on vaatamata vanusele hästi vastu pidanud.
 - ✓ Lepinguline spetsialist hooldab kõigi linna raamatukogude IT taristut.

Kokkuvõttes – üldine seis infotehnoloogi vallas pole maakonnas eriti hea. Kuigi kõigis raamatukogudes saavad inimesed hädavajalikud toimingud ID-kaartidega tehtud, on olemas nii printimis-, kopeerimis- kui ka skanneerimisvõimalus, siis vananenud tehnika paneb raamatukoguhoidjaid pidevalt proovile. Arendustegevusest saame taas rääkida vaid programmi RIKS puhul – kiitus arendajale

3. Kogude komplekteerimine ja töötlemine

- Kui vaadata statistikat, siis tundub, et teavikuid hangiti võrreldes 2021. aastaga üle 4 000 eksemplari rohkem (2021. a. 12 028 eks. ja 2022. a. 16 373 eks.). Päris nii see siiski ei ole, kuna suletud raamatukogude fondidest anti suur osa üle teistele raamatukogudele – seega tegelikkuses soetati maakonnas uusi raamatuid vähem kui eelneval aastal. Ostudest isegi -14,2%
- Teavikute hankimist mõjutas vähenenud riigitoetus (lisaraha kriisiabina enam kasutada ei olnud) ja raamatute ning perioodika kallinemine.
- Võrreldes 2021. aastaga osteti üle tuhande raamatu vähem, samas kui raha kulus ligi 10 000.- rohkem. Järvamaa raamatukogudesse soetatud raamatute keskmine hind kerkis 13,37 eurolt 16,56 euron.
- Keskraamatukogu kaudu hangiti maakonna raamatukogudesse 8 457 eksemplari teavikuid, neist ostudena 7 930 eksemplari. Võrreldes eelmise aastaga oli seda vastavalt 13,5 % ja 14,6% vähem.
- Suurimad tarnijad on Rahva Raamat, Varrak ja Bestkaup.
- Venekeelset kirjandust praktiliselt enam ei soetatud, kuna seoses sõjategevusega Ukrainas lõpetas hankija Lomelius OÜ tegevuse raamatute levitajana.

3.1 Komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

- Komplekteerimise põhimõtted muutunud ei ole – järgime jätkuvalt raamatukogude töökorralduse juhendit, Kultuuriministeriumi määrust ja püüame arvestada kõigi lugejagruppide soovide ning vajadustega olemasoleva raha piires.

-annetuste osakaal kogude juurdekasvust

- Kui jätta kõrvale raamatud, mis Järva vallas suletud raamatukogudelt teistele üle anti, siis kokku annetati 529 teavikut ehk 3,2% kogude juurdekasvust

-kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

- Ilu- ja lastekirjandus moodustab jätkuvalt suurima osa nii hangetes kui laenutustes – vastavalt 81,5% ja 82,2 %
- Teist kohta jagasid sel aastal haridus-, sõja- ja turismialane kirjandus ning kunsti- ja sporditeemalised raamatud – mõlemad 3,6% hangetest. Laenutustes oli eespool siiski liik 3 – 3,7%. Liigi 7 osakaal laenutustes moodustas 2,5%, mida edestas liik 1 – 2,8% laenutustest (hangetest 2,3%).
- Laenutuste edetabelid näitavad jätkuvalt maakonnas kokku kõige aktiivsemate lugejatena inimesi vanuses 65-80. Omavalitsuste kaupa aga on pilt veidi teine – kui Paide ja Türi raamatukogudes on usinate lugejate top kümnes ka 8-10 aastased, siis Järva vallas see praegu paraku nii ei ole. Kindlasti on siin oma mõju ka sellel, palju on omavalitsuses lasteaedu, koole ja töökohti.
- Üldiselt on lugejate eelistused muutumatud – soovitakse lugeda meelelahutuseks. Laste puhul on oluline soovituslik kirjandus, muud laenutatakse vähem. Liigilisest kirjandusest ei ole kaotanud oma populaarsust Minu sarja raamatud.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

- E-raamatuid maakonda hangitud ei ole, kuna nende järele puudub nõudlus.
- Rahaliste vahendite nappus lubab osta trükiseid tavaliselt vaid ühes eksemplaris – erandiks siin kooli soovituslik kirjandus, mida eelkõige keskraamatukogu ja koolidega ühendatud raamatukogud püüavad hankida veidi suuremas koguses.
- Mida vähem on meil raamatukogusid, kuhu eestikeelset kirjandust ostetakse, seda väiksemaks jäävad ka tiraažid ja seda kõrgemale kerkib raamatu hind. Kaua me suudame neis tingimustes eestikeelset kirjandust elus hoida?

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

- Vaatamata perioodiliste väljaannete pidevale kallinemisele osteti maakonna raamatukogudesse kokku 109 erinevat nimetust, mis on jäi 2021. aasta tasemele (siis oli 108). Tasuta saadi 14 nimetust.
- Raha säästeti venekeelse perioodika arvelt. 2022. aasta alguses, seoses Venemaale kuulutatud majandussanktsioonidega, lõppes venekeelse perioodika levitamine. Õnneks sai selle raha eest pikendada eestikeelsete väljaannete tellimust või anti võimalus need teiste väljaannetega asendada.
- Katsetati ka digiväljaannetega, kuid elu on näidanud, et raamatukokku tuleb lugeja ikkagi paberväljaannet lugema.
- Kogu valik kultuuriperioodikat on maakonnas olemas, enim on raamatukogudesse tellitud lastele ajakirju Täheke ja Hea Laps ning täiskasvanutele Raamatukogu, Loomingu Raamatukogu ja Teater.Muusika.Kino ning ajaleht Sirp.
- Samas on vähenenud perioodika laenutuste arv – kui 2021. aastal oli see 13,9% laenutuste koguarvust, siis 2022. aastal 12,5%

3.1.3 Auviste komplekteerimine

- Auviseid enam juurde ei hangita, kuna nende vastu puudub huvi. Sel aastal saadi maakonnas kingitustena kokku 2 auvist. Tõsi, aasta algul tõi kuulajaid kohale keskraamatukokku Rahvusraamatukogust remondi ajaks deponeeritud plaadikogu eelkõige Arvo Pärdi muusikaga, kuid see on erand, mis kinnitab reeglit.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

- Inventuure sel aastal maakonna rahvaraamatukogudes ei toimunud, kuid keskraamatukogu juhendas inventuuri läbiviimist Paide Hammerbecki Põhikoolis.
- Kui vaadata statistikat, siis maha kanti aukartust äratav kogus – 56 599 eksemplari. See oli seotud 5 harukogu sulgemisega Järva vallas. Päris suur osa raamatutest anti üle teistele raamatukogudele, kus nende arvelevõtmine alles jätkub.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

- Raamatukogu põhiteenused on ikka samad – teavikute koju- ja kohallaenutus, arvutite kasutamine, päringutele vastamine, lugejakoolitus, võimalus printida, teha valguskoopiaid, skanneerida, kasutada ruume nii kaugtööks kui ka videokoosolekutel osalemiseks.
- Järva vallas teenindab lugejaid raamatubuss Krõõt.
- Oisu raamatukogus töötas ainsana maakonnas aasta läbi Omniva teeninduspunkt.
- Suurenenud on RIKSWEBi külastus ja sealse reserveerimisvõimaluse kasutamine.
- Mitmed lugejad saavad oma laenussoovi e-kirja teel enne raamatukogu külastamist.
- Keskraamatukogus asuva iseteenindusautomaadi RITA kasutus on küll võrreldes eelmise aastaga pisut suurenenud, kuid jätkuvalt siiski marginaalne – vaid 0,43% külastustest. Meie lugeja eelistab siiski suhtlust raamatukoguhoidjaga, kes talle isiklikult raamatu ulataks.
- Järvamaa Keskraamatukogu liitus laenusplatvormiga MIRKO, olles ühtlasi ka selle teenuse testraamatukoguks.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

- Üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu on juurdepääs avalikule teabele tagatud kõigis maakonna raamatukogudes, kuigi selle kvaliteet võib olla kõikuv, kuna seadmed on vananenud ja paiguti jääb puudu ühenduse kiirusest.
- Oluline on raamatukoguhoidjate osa lugejate abistamisel, kes ei oska kasutada e-riigi teenuseid või pole nendest isegi kuulnud.
- Mitu aastat järjest vähenes maakonnas üldiselt AIP-i kasutus, kuid nüüdseks on see taas kasvanud Türil, Oisus ja Järva-Jaanis. Kokku kasutati maakonna raamatukogudes arvuteid ligi 16% enam kui 2021. aastal
- Keskraamatukogus on AIPi kasutus jätkuvalt tõusuteel – kui 2021.aastal oli kasutajaid ligi tuhat, siis nüüdseks on see piir ületatud. Külastustest moodustas see 5,2% (võrdluseks eelneval aastal oli see 3,2%).

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 6

Raamatukogu	Lugejad 2021	Lugejad 2022	Muutus (+-)
Rahvark mk-s kokku*	9 264	9 181	-83
MKR kokku**	3 133	3 106	-27

*Rahvaraamatukogud maakonnas kokku

**Maakonnaraamatukogu koos oma haruraamatukogudega kokku

Tabel 7

Raamatu- kogu	Külastused 2021	Külastused 2022	Muutus (+-)	Virtuaal- külast. 2021	Virtuaal- külast. 2022	Muutus (+-)
Rahvark mk-s kokku*	122 665	13 745	+14 810	39 779	41 506	+3 053
MKR kokku**	37 142	40 596	+3 454	27 543	28 869	+1 326

*Rahvaraamatukogud maakonnas kokku

**Maakonnaraamatukogu koos oma haruraamatukogudega kokku

Tabel 8

Raamatu- kogu	Laenut-d 2021	Laenut-d 2022	Muutus (+-)	Päringud** 2021	Päringud** 2022	Muutus (+-)
Rahvark mk-s kokku*	231 714	237 765	+6 051	6 580	5 690	-890
MKR kokku**	61 049	64 603	+3 554	3 328	2 468	-860

*Rahvaraamatukogud maakonnas kokku

**Maakonnaraamatukogu koos oma haruraamatukogudega kokku

- Järva vald

- ✓ Lugejate (-130) ja laenutuste (-6 069) vähenemine on tingitud 5 harukogu sulgemisest. Kuigi sulgemisotsuse tegi vald alles augustis ja kogud lõpetasid tegutsemise aasta lõpukuudel, siis plaanid olid teada juba varem ja nii tegelesid suletavate raamatukogude töötajad põhiliselt raamatute mahakandmisega ja lugejateenindus jäi tahaplaanile. Kuna Koeru ja Ambla raamatukoguhoidjad olid tööle ka vastavalt Ervita ja Käravete raamatukogudes, mis suleti, siis

pühendasid nad (osalt ka olude sunnil) enim aega allesjäävale kogule ja sealsete lugejate teenindamisele.

- ✓ Küllastuste arv siiski tõusis (+1 320) ja seda kindlasti tänu paljudele kirjandusele pühendatud suurüritustele vallas.
- ✓ Kuidas raamatubussi teenus suletud raamatukogude lugejate poolt vastu võetakse seda näitab juba järgmine aasta. Praegu on üleminekuajag.
- Türi vald
 - ✓ Tõusid nii lugejate, laenutuste kui ka küllastuste arvud.
 - ✓ Lugejate arvu kasvu (+74) tagasid Väätsa raamatukogu uus töötaja, tänu kellele on raamatukogutöö nüüd stabiilsemaks muutunud, Kärü raamatukoguhoidja süsteemne tegevus erinevate sündmuste korraldamisel kogukonnale ning juuksuritöökoja avamine Kahala raamatukogu kõrvalruumides.
 - ✓ Tänu raamatukoguaasta sündmustele ja raamatukogude kaasamisele kogukondlikel suurüritustel, tõusis küllastatavus märkimisväärselt (+10 036).
 - ✓ Laenutuste arvu tõus (+8 566) on tulnud siiski suures osas tänu kohalkasutusele. Erinevatel raamatukogu korraldatud sündmustel käinud tundsid huvi kogus leiduvate raamatute vastu, kuid kaasa neid ei laenutatud. Oma osa mängib kindlasti ka usinam kohalkasutuse registreerimine.
- Paide linn
 - ✓ Lugejate arv veidi vähenes (-27). See oli tingitud ilmselt lahtiolekuaegade muutusest kahes raamatukogus, kus raamatukoguhoidjad töötavad nüüd 0,8 koormusega. Uued ajad ei sobi kõigile.
 - ✓ Eelkõige ilmselt tänu erinevatele raamatukoguaasta sündmustele küllastatavus kokkuvõttes tõusis (+3 454), kuid langes nii Viisu kui Roosna-Alliku raamatukogudes, kus on uued lahtiolekuajad.
 - ✓ Inimesed on avastanud raamatukogu kui kaugtöökoha. Keskraamatukogu küllastati just sel eesmärgil 40 korda.
 - ✓ Laenutuste arv tõusis (+3 554), aga seda samuti nagu Türil põhiliselt kohalkasutuse arvelt.

Kokkuvõtteks – pärast koroonapiirangute kadumist on inimesed taas avastanud raamatukogu ja naudivad silmast-silma suhtlust. Samas tõestas see aasta, et harjumuse jõud on suur ja vaevaga võetakse omaks raamatukogu kadumine või lahtiolekuaegade muutus.

Virtuaalküllastuste arv on suhteliselt stabiilne – suurenenud vaid 4,2% ja seda vast eelkõige sellepärast, et RIKSWEBi sisenetakse sageli just raamatukogu kodulehe kaudu.

***Infopäringud

- Infopäringute arv sõltub jätkuvalt registreerimisest ja ei peegelda kaugeltki tegelikkust. Päringud lihtsalt jäetakse (või ka unustatakse) kirja panemata. Sageli ei mõeldagi selle peale, pidades seda igapäevaseks tööks, mida on imelik eraldi välja tuua.
- Suurem osa päringuid puudutab just kodulugu, rahvarõivaid, ühe või teise autori teoseid jne. Aga info tuleb otsida ka bussiplaanide, uute filmide, erinevate asutuste aadresside, kohanimede ajaloo, kokanduse jne. kohta.

- Mõned näited: Tallinna Loomaaia aadress, verivorstide valmistamine, hobuse pea profiilpilt, kahjurite tõrje, elu teisepoolsuses, kuulutus korvtõstuki rendi kohta, kas Paides Uuel tänaval on olnud munakivitee jne.

Tabel 9

Raamatu- kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv***	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Rahvark mk-s kokku*						
MKR kokku**						

*Rahvaraamatukogud maakonnas kokku

**Maakonnaraamatukogu koos oma haruraamatukogudega kokku

***kui järelvaatamine võimaldati peale ürituse toimumist

Tabel 10

Raamatu- kogu	Virtuaalkoolituste arv		Virtuaalkoolitustel osalejate arv		Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv***	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Rahvark mk-s kokku*						
MKR kokku**						

*Rahvaraamatukogud maakonnas kokku

**Maakonnaraamatukogu koos oma haruraamatukogudega kokku

***kui järelvaatamine võimaldati peale koolituse toimumist

Tabel 11

Raamatu- kogu	Virtuaalnäituste arv 2021	Virtuaalnäituste arv 2022	Virtuaalnäituste külastajate arv 2021	Virtuaalnäituste külastajate arv 2022
Rahvark mk-s kokku*				
MKR kokku**				

*Rahvaraamatukogud maakonnas kokku

**Maakonnaraamatukogu koos oma haruraamatukogudega kokku

- Virtuaalnäitusi, -üritusi ja -koolitusi meie maakonna raamatukogud ei korraldanud tehniliste vahendite puudumise tõttu.

4.3 RVL teenindus

- RVL kasutus on jätkuvalt tõusuteel, seda eeskätt Järva valla raamatukogudes, kus raamatubuss toimetab kiiresti raamatud ühest kogust teise.
- Türi vallas ja Paide linnas toimib RVL üksnes töötajate, sugulaste ja tuttavate kaasabil.
- Tellimusi väljaspoolt maakonda oli 21 – üle aastate küllaltki suur arv.
- Maakonnavälise raamatusoovi puhul oleme lugejatele tutvustanud MIRKOt.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

- Kõigis maakonda alles jäänud raamatukogudes on raamatukoguhoidjate töös olulisel kohal lastes ja noortes lugemisharjumuste tekitamine ja kujundamine. Paraku muutub see tegevus aasta aastalt raskemaks ja nõuab tegijatelt rohkem energiat ja nutikust, et nutimaailmale vastu astuda.
- Paremas olukorras on koolides asuvad raamatukogud, kus tehakse tihedat koostööd õpetajatega, seda nii kirjanduse soetamisel kui sündmuste korraldamisel. Koolid-lasteaiad, muuseumid ja nendes töötavad pedagoogid on parimad koostööpartnerid.

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

- Hangitud ilu- ja lastekirjandusest moodustab laste- ja noortekirjandus 30%, sellest oli eesti autorite teosed 44%
- Suur abi oli Lugemisisu programmi abil saadud raamatutest, kahjuks tuleb edaspidi taas nendeta toime tulla.
- Eeskätt komplekteeritakse omamaiseid algupärandeid ja maailmakirjanduse tunnustatud teoseid, kooli soovituslikku kirjandust. Järelkomplekteerimisel on abiks Hea laste- ja noorteraamatu märgi pälvinud raamatud, samuti ELK soovitusel.
- Lisaks raamatutele hangitakse raamatukogudesse ka tegelusraamatuid ja erinevaid lauamänge, et suurendada huvi raamatukogu külastamise vastu.
- Ajakirjad Hea Laps ja Täheke on kindlalt eelistatuimad kultuuriperioodika väljaanded raamatukogudes.
- Läänud aasta oluliseks märksõnaks olid Ukraina sõjapõgenikud, kes jõudsid ka raamatukogudesse. Suurenes nõudlus vene- ja ukrainakeelse kirjanduse järele. Käiku läks olemasolev vene fond, kasutati maakonnasisest RVL-i. Õnneks avanes võimalus ka uusi ukrainakeelseid lasteraamatuid tellida. Abi oli hoiuraamatukogust saadud venekeelsetest lasteraamatutest. Mõned ukraina pered hakkasid kohe lastele laenutama eestikeelseid raamatuid: alustuseks tuttavad Disney animaraamatud ja klassikalised muinasjutud.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 12

Rmtk	Lug-d 2021	Lug-d 2022	Muutus (+/-)	Külast-d 2021	Külast-d 2022	Muutus (+/-)	Laenut 2021	Laenut 2022	Muutus (+/-)
Rahvark mk-s kokku*	2 618	2 742	+124	32 105	43 688	+11 583	20 584	22 653	+2 069

MKR kokku**	881	877	-4	7 639	9 852	+2 213	5 880	6 078	+198
----------------	-----	-----	----	-------	-------	--------	-------	-------	------

*Rahvaraamatukogud maakonnas kokku

**Maakonnaraamatukogu koos oma haruraamatukogudega kokku

- Tabel on rõõmustav – põhinäitajad on kasvanud. Selle taga on aga meie raamatukoguhoidjate pidev tubli töö erinevate tegevuste väljamõtlemisel, mis lapsi raamatute juurde tooks.
- Arvude tõusule andis tõuke kindlasti ka raamatukogude aasta erinevate ühisüritustega.
- Laste osa lugejate, laenutuste ja külastuste üldarvust maakonnas on suurenenud – vastavalt 1,6%, 0,7% ja 5,6%. Seega lapsed käivad raamatukogus ja kuigi laenutatakse veel vähe, siis keskkond, milles viibitakse, aitab ehk edaspidi kaasa suuremale huvile raamatute ja lugemise vastu.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

- Laste lugemisharjumuse kujundamisel on esmane roll lapsevanemal. Kui vanemad on lugejad, siis kasvab ka lapsest raamatusõber.
- Kui aga vanemad pole osanud last raamatute juurde tuua, siis tuleb nii raamatukogul, lasteaial kui koolil rohkem pingutada, et äratada erinevate tegevuste kaudu huvi kirjanduse vastu.
- Huvi raamatute vastu aitab tekitada ja arendada Lugemisisu programm, millega on liitunud suur osa maakonna raamatukogudest.
- Teine suur programm, mis väikesed lugejad kohale toob, on suvelugemine selle eri vormides – näiteks lugemisbingo.
- Eriti head võimalused laste- ja noorte lugemisharjumuste kujundamisel on raamatukogudel, mis asuvad ühes majas koolidega ja kus sujub koostöö õpetajatega.
- Huvi tekitajaks on alati ka eakaaslaste eeskuju – nii käivad näiteks Imavere põhikooli ühe klassi tüdrukud tihti raamatukogus, lisades, et kui raamatukogu on suletud, siis on koolimajas kurb olla.
- Huvi lugemise vastu aitavad äratada ettelugemised, lastehommikud erinevate tegevustega, lasteaegade külaskäigud raamatukokku.
- Noortele korraldatakse raamatukogude ja koolide koostöös kõne- ja luulevõistlusi.
- Jätkuvalt on populaarne Türi raamatukogu ja Ühisgümnaasiumi koostöös korraldatav Vargamäe külastus, mis äratub noortes sügavama huvi A.H.Tammsaare loomingut vastu.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused:

- Pärast paari koroonaaastat, mil erinevate sündmuste puhul ei saanud nende toimumises kindel olla, toimus sel aastal lausa erinevate ettevõtmiste plahvatus. Hoogu sellel andis kindlasti ka raamatukogude aasta.
- Toimusid traditsiooniline ettelugemisvõistlus, maakondlik kirjandusmäng ja Luuleprõmm.
- Osaleti raamatukogude aasta avamisel, kus lastele loeti ette katkendit Piret Raua raamatust „Tobias ja teine B“.
- Aasta kirjanikud olid Aino Pervik ja Astrid Lindgern, kelle loomingut tutvustati erinevate sündmuste kaudu.

- Aasta loomaks kujunes karu – nii looduses kui ka armsa kaisukaruna. Temale pühendati nii Põhjamaade raamatunädala ettelugemine kui ka näitused.
- Üleriigilisest suurest pannkoogiteost ja -peost ei jäänud kõrvale ka Järvamaa raamatukogud.
- Oli Nukitsa aasta.
- Järvamaa maitsete aasta tõi lapsed ja noored raamatukogudesse tutvuma vanade kokaraamatutega.
- Mitmes raamatukogus korraldati raamatukoguöö.
- Erinevaid tegevusi pakkusid liiklusnädala liiklustunnid.
- Järvamaa koolides ja raamatukogudes käisid laste ja noortega kohtumas Aidi Vallik, Lauri Räpp, Kätlin Vainola, Andrus Kivirähk, Heino Seljamaa, Ena Mets ja Katariina Libe.

LISA 4

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 13

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	265	3	57

- Liikumispuudega lugejate teenindamisel on abiks sotsiaaltöötajad ja tugiisikud.
- Koduteenindust osutatakse ka kaugemal elavatele pensionäridele, haigetele, samuti neile, kelle tööaeg või -koht ei võimalda raamatukogu külastada, kuid need arvud selles tabelis ei kajastu.

Tabel 14

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Käru Südamekodu	16	196

- Käru Südamekodus tegutseb raamatukogu eestvedamisel raamatuklubi Süda, mis koguneb kord kuus. Lisaks on toimunud erinevate tähtpäevade tähistamisi.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

- Raamatukogud ongi maapiirkondades jäänud sagel ainsateks vabaaja veetmise, suhtluse, elukestva õppe ja kohaliku kultuuripärandi säilitamise kohtadeks.
- Kahjuks raamatukogude roll kogukonnakeskustena väheneb piirkondades, kus avatud ollakse vaid mõnel päeval nädalas.

4.6.1 kohalikul tasandil

- Koostööpartneriteks on kõigis omavalitsustes kohalikud haridusasutused, külaseltsid, rahvamajad, päevakeskused, muuseumid, aga ka erinevad huvialaringid ning muidugi kohalikud omavalitsused. Paides ja Türil ka muusikakoolid. Paides lisaks Kunstikool, Paide Teater ja Ajakeskus Wittenstein.

- Raamatukogude aasta suuremad sündmused (pannkoogitegu, raamatukoguöö, Järvmaa raamatukogude nädal jne.) kujunesid eripalgelisteks ja huvitavateks just koostöös teiste asutustega – Paide teater, kohalikud rahvateatrid ja näiteringid, rahvamajad, koolid, muuseumid.
- Koostöös oma piirkonna erinevate asutustega avati nii raamatukogude aasta kui ka anti teatepulk üle liikumisaastale.

Järgnevalt nuppeid erinevatest ettevõtmistest 2022. aastal omavalitsuste kaupa.

- Järva vald
 - ✓ Raamatukogudes käisid lugejatega kohtumas Leelo Kassikäpp, Kai Vare, Aidi Vallik, Ain Kütt, Loone Ots, Olavi Ruitlane, Justin Petrone, Pamela Maran, Ena Mets, Märt Treier. Samuti loodusfotograaf Tarmo Mikussaar ning hobikunstnik ja-luuletaja Salme Allikhein.
 - ✓ A.H.Tammsaare sünniaastapäeva tähistamiseks korraldati Eesti kirjanduse pidunädal erinevate sündmustega.
 - ✓ Raamatubussiga said tutvuda nii lasteaedade mudilased kui ka Paide Arvamusfestivali külalised.
 - ✓ Järva valla aastapäevaks korraldati lugemisbingo „AjaVeetmis5“.
 - ✓ Ambla raamatukogu koos samas hoones asuva kultuurimaja, Põhja-Järva Kultuurikeskuse ja MTÜ-ga Meie hakkas korraldama kogukonna neljapäevi.
 - ✓ Imaveres toimub jätkuvalt novembris kooli rahvamaja ja raamatukogu koostöös R.Kamsenile pühendatud luulepäev „Luulelumi“.
 - ✓ Koeru raamatukogus alustasid „tööd“ lugemiskoerad.
 - ✓ Raamatukogudes tutvuti vallalehe toimetaja ja toimetuse tööga.
- Türi vald
 - ✓ Lugejatega käisid kohtumas Kätlin Vainola, Tarmo Vahter, Priit-Kalev Parts, Mae Lender, Ena Mets, Tarmo Selter, Andrus Kivirähk, Tiit ja Maris Pruuli
 - ✓ Türi raamatukogus toimusid reisiõhtud ja koos hakkas käima saksa keele kohvik.
 - ✓ Käru raamatukogus käis koos Emmede ja beebide ring.
 - ✓ Laupa kooli, mis asub ühes majas raamatukoguga, sajanat aastapäeva tähistati mitmete erinevate ettevõtmistega (aabitsate ja vanade koolivormide väljapanek, kooli õpetajate ja töötajate käekirjade äraarvatismäng jne.).
 - ✓ Oisu raamatukogus sai näha nii Salvo nukkude kui ka Teemanditikandi näitust.
 - ✓ Oisu raamatukogu on alati kõrvuti teistega tegev Oisukandipäeval.
 - ✓ Ühiselt lõpetati suvelugemise peoga Türi Kultuurikeskuses.
 - ✓ Türi raamatukogul on toredad sõbrad - eakad Pihlapuu Seltsist, kellega korraldatakse erinevaid ettevõtmisi, viktoriine, memoriine jne.
 - ✓ Türi raamatukogu tähistas oma 95. sünnipäeva.
- Paide linn
 - ✓ Kirjanik Jaan Malini eestvõttel koos raamatukogu ja Ajakeskusega käisid vastavatud Tegevusmuuseumis lugejatega kohtumas Hasso Krull, P.I.Filimonov, Igor Kotjuh, Veronika Kivisilla, Eeva Park, Vello Loemaa, Kristiina Ehin ja Silver Sepp, Epp Kärsin, Mihkel Raud ning norra-eesti luuletaja ja tõlkija Øyvind Rangøy.

- ✓ Lisaks käisid nii keskkogu kui harukogude lugejatega kohtumas Mudlum, Leelo Kassikäpp, kai Aareleid, Märt Seppa, Piret Raud, Tarmo Selter, Kätlin Vainola ja Ants Aaman.
- ✓ Tarbja raamatukogu tähistas 30. sünnipäeva, olles ainus meie maakonnas taasiseseisvunud Eestis loodud raamatukogu.
- ✓ PaideWeyl toimusid raamatukogu eestvõttel nii ööluule lugemine kui ka lauamängude õhtud.
- ✓ Koos Kunstikooliga toimus Luule- ja muusikaõhtu „Lihtsate sõnadega elust“, kus külaliseks oli Kersti Heinloo
- ✓ Keskkogus oli Aili Avi eksliibrise kogu näitus.
- ✓ Paide Kunstikool korraldab pidevalt näitusi ka raamatukogu ruumides
- ✓ Sargveres käivad koos kodukandi ja suguvõsa uurijad.
- ✓ Roosna-Alliku raamatukogus kohtuti Järva-Madise külaseltsiga.
- ✓ Viisu raamatukogus toimus arvamusrännak teemal „Maaelu võlud ja valud. Tuleviku raamatukogu“.
- ✓ Järvamaa raamatukogude nädalale pani punkti Vahuküla näiteringi humoorikas, kuid mõtlemapanev etendus „Luuleõhtu Klaara juures“.
- ✓ Keskkogu maja on varem olnud koduks tänaseks mitmele erinevale koolile. Koolide kokkutuleku puhul eksponeeriti meie direktori initsiatiivil näitus vilistlaste tänastest töödest – raamatutest maalideni.

4.6.2 riiklikul tasandil

- Heaks koostööpartneriks on raamatukogudele ERÜ, Eesti Lastekirjanduse Keskus, aga ka teised Eesti raamatukogud.
- Paides oli Hoiuraamatukogu teabe- ja kogumispäev
- Koostöös Rahvusraamatukoguga avati keskkogus Arvo Pärdi muusikanurk, kus on kuulamiseks Rahvusraamatukogu remondi ajaks meile deponeeritud muusikakogu.
- Koostöös Maanteeametiga toimusid maakonna raamatukogudes liiklusnädalad
- Raamatukogud osalesid Maal elamise päeval.
- Lehtse ja Jäneda raamatukogud käisid tutvusmisreisil Järva ehk naabervalla A-tähega raamatukogudes.
- Raamatubussiga sai tutvuda Tapal.
- Oisu raamatukogu jätkab koostöö orienteerumisklubiga Okas ja Idla Eesti Seltsiga.
- Suur mõistatmismäng „Avasta Eesti raamatukogusid“ tõi meile külastajaid igast kandist.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

- Maakonna raamatukogudes koguti Ukraina abivajajatele esmatarbekaupu, voodipesu, koolitarbeid.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

- Koolituste arv on suurenenud – maakonnas toimus kokku 41 individuaalkoolitus ja 34 rühmakoolitust rohkem kui 2021. aastal.
- Sihtrühmadeks peamiselt lasteaia- ja koolilapsed ning eakad.
- Individuaalkoolituste põhiteema on jätkuvalt eelkõige digipädevus – kõik mis puudutab e-riiki .

- Peetri raamatukogus tegutseb kokaklubi.
- Erinevad käsitöökoolitused toimuvad nii Türil, Oisus kui ka keskraamatukogus.
- Türil tegutseb saksa keele klubi ja poiste malering.
- Paide kunstikooli tunnid toimuvad üks-kaks korda nädalas keskraamatukogus, kus on hulganisti kunstiraamatuid nii kunstnikega tutvumiseks kui ka inspiratsiooni ammutamiseks.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

- Infot teenuste ja erinevate sündmuste kohta leiab raamatukogude kodulehtedelt, Facebookist, Instagrammist, infotahvlitelt, nii maakondlike kui omavalitsuste paber- ja veebiväljannetest, nende kodulehtedelt ja sotsiaalmeedia kanalitest.
- Raamatukogude tegevusi kajastavad nii kohalik Tre-raadio kui ka üleriigilised meediakanalid.
- Oluline on isiklik lähenemine ja vahetu suhtlemine kogukonnaga.
- Raamatukogude aastal andsid Paide linnalehes raamatusoovitusi volikogu liikmed, oma suhetest raamatukogu ja raamatutega kirjutasid linnapea ja gümnaasiumi huvijuht.

4.9 Andmebaasid.

- Koduloolisi materjale koguvad Järva-Jaani, Koeru ja Peetri raamatukogud Järva vallas. Kogusid ka Ervita ja Vao raamatukogud, mis aga suleti – loodetavasti anti materjalid üle Koeru raamatukogule.
- Laupa raamatukogu täiendab Excelis olevat oma piirkonna kodulooandmebaasi.
- Keskraamatukogu ja Oisu raamatukogu bibliografeerivad koduloolisi materjale programmis RIKS.
- Keskraamatukogu bibliografeerib programmis RIKS jätkuvalt käsitöö ja rahvariietega seotud materjale. Koos koduloo andmebaasiga on see väga suureks abiks päringutele vastamisel.
- Lingid erinevatele andmebaasidele on raamatukogude kodulehtedel.
- Raamatukogude e-kataloogidele on juurdepääs RIKSWEBi kaudu.

5. 2023. aasta tegevused

- Järjekordse Eesti kirjanduse pidunädala läbi viimine Järva vallas.
- Raamatukogudes liikumis- ja sauna-aasta tähistamine koostöös kohaliku kogukonna ja erinevate asutuste ja organisatsioonidega.
- Traditsiooniliste ettevõtmiste (suvelugemine, luuleprömm, ettelugemisvõistlus jne.) korraldamine.
- Lastes ja noortes lugemisharjumuste tekitamine ning selle suunamine erinevate sündmuste kaudu.
- Imavere raamatukogu juubeli – 100 aastat – tähistamine.
- Raamatufondide korrastamine ja vananenud kirjanduse maha kandmine.
- Inventuuride läbiviimine Kabala ja Väätsa harukogudes.
- Arengukavade uuendamine.
- MTÜ „Türi raamatukogu kultuuriklubi“ loomine.
- Kasutajate rahulolu uuringu läbi viimine Järva vallas.

- Lahenduse leidmine Sargvere raamatukogu töö jätkamiseks.

Koostajad: Eha Palm ja Heli Lepp

Direktor: Jane Kiristaja

/allkirjastatud digitaalselt/

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Järva Vallaraamatukogu	18	188	1 569
Türi Raamatukogu	12	138	0
Järvamaa Keskraamatukogu	23	105	464
Kokku	53	431	2 033

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

- Järva vallaraamatukogu direktor
 - ✓ Eesti kirjanduse pidunädalast ERR-is (AK ja Klassikaraadio) ning Tre-raadios.
 - ✓ Kahel korral Tre-raadios raamatukogude aasta sündmustest Järva vallas koos Ahula ja Koigi raamatukoguhoidjatega.
 - ✓ A.H.Tammsaare kirjanduspreemia üleandmisel.
 - ✓ Arvamusfestivali arutelul „Tuleviku raamatukogu“.
- Türi raamatukogu direktor
 - ✓ Tre-raadios korduvalt raamatukogu tegemiste tutvustamine.
 - ✓ Ettekanne üleriigiliste raamatukogupäevade „Kohtume raamatukogus“ avapäeval „Türi Raamatukogu toetab Ukrainat“.
 - ✓ Avaliku dialoogi korraldamine kogukonnas.
 - ✓ Arvamusfestivalil arutelu „Milline oled, tuleviku raamatukogu?“ juhtimine.
 - ✓ Ekskursioonide juhtimine raamatukogus.
- Käru raamatukoguhoidja
 - ✓ Klassikaraadio saade „Raamatuhooldja“.
- Oisu raamatukoguhoidja
 - ✓ Tervitussõnad kooli- ja lasteaia lõpupidudel ning 1. septembril .
- Järvamaa Keskraamatukogu direktor
 - ✓ Raekoja tund kahel korral Tre-raadios – raamatukogude aasta tutvustus, ülevaade erinevatest sündmustest raamatukogudes.
 - ✓ Raamatukogude aasta avamine keskraamatukogus.
 - ✓ Maakonna raamatukoguhoidjate nõupidamine – aasta tegevuste tutvustus.
 - ✓ Raamatukogude aasta koosolek – Järvamaa tegevuste tutvustus.
 - ✓ A.Pärdi muusikanurga avamine keskraamatukogus.
 - ✓ Direktorite nõupidamine – Järvamaa tegevuste tutvustus.
 - ✓ Järvamaa Kultuuri Nõukoda – raamatukogude tegevuste tutvustus.
 - ✓ Arvamusfestival – raamatukoguteenuste ja tegevuste tutvustus.
 - ✓ Rahvamajade suvekool – raamatukoguteenuste ja tegevuste tutvustus.
 - ✓ Paide linnavalitsus – Viisu harukogu tegevuste ja tuleviku tutvustus.
 - ✓ Kogukonnapraktika – raamatukoguteenuste ja tegevuste tutvustus.
 - ✓ Paide linna haridus- ja kultuurikomisjon – Järvamaa keskraamatukogu teenuste, tegevuste ja arengusuundade tutvustus.

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2022)
Koeru raamatukogu	Raamatukogu uute ruumide renoveerimine
Järvamaa Keskraamatukogu	Jahutussüsteemi paigaldamine teenindussaalidesse
Türi raamatukogu	Heliisolatsiooniplaadid saali ja teenindussaali

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Ahula	Erinevaid sündmusi 11	192
	Joonistusvõistlus "Minu kaisukaru portree"	
	Kirjandustegelaste karneval	
	Lugemisisu tunnid	
	Ettelugemis- ja pannkoogipäev	
Albu	Erinevaid sündmusi 13	214
	Kirjanduslik karneval	
	Lugemisisu tunnid	
	Ettelugemis- ja pannkoogipäev	
	Noored kokkama	
Ambla	Erinevaid sündmusi 5	26
	Muinasjutu- ja raamatukogutunnid	
	Ettelugemine "Ühes väikeses Perviku raamatus"	
Aravete	Erinevaid sündmusi 13	444
	Raamatukogude aasta avamine	
	Emakeelenädal	
	Lugemisisu tunnid	
	UNESCO kirjaoskuse päev	
	Astrid Lindgreni nädal	
	Raamatukogude aasta lõpetamine	
Imavere	Erinevaid sündmusi 23	490
	Lugemisisu tunnid	
	Kohtumine Aidi Vallikuga	
	R.Kamseni sünniaastapäeva tähistamine	
	Liikluskoolitus	
	Laste- ja noorte käsitöö müük	
	Raamatukogude aasta teatepulga üleandmine koolis	
Järva-Jaani	Erinevaid sündmusi 5	190
	Lugemisisu tunnid	
	Ettelugemispäev	
	Liiklustund	
	Ekskursioonid raamatukokku	
Koeru	Erinevaid sündmusi 12	124
	Lugemisisu tunnid	
	Lasteaiarühmade raamatukogukülastused	
	Lauamängude tund	

	Lugemiskoerad	
Koigi	Erinevaid sündmusi 29	625
	Võlulaeka tunnid	
	Lugemisisu tunnid	
	Liiklusnädal	
	Filmi "Kratt" vaatamine	
Peetri	Erinevaid sündmusi 4	105
	Raamatukogude aasta avamine	
	Pannkoogipäev	
Türi	Erinevaid sündmusi 17	744
	Raamatukogutunnid lasteaiale ja koolile	
	Muinasjutuhommikud	
	Emakeelepäev lasteaias	
	Advendihommik	
	Liiklustunnid	
	Perepäev	
	Õöraamatukogu	
	Lastehommik ja meisterdamine Murumoori mängupargis	
	3D pliiatsitega joonistmine perefestivalil	
	Meisterdamised Õunafestivalil ja Arvamusfestivalil	
	Etluskonkurss "Koidulauliku valgel"	
	Vestlusring Türi Põhikoolis "Kas soovituslik kirjandus tapab lugemisisu?"	
	Erinevad tegevused MTÜ-s TORE	
	Suvelugemise lõpetamine	
Kabala	Erinevaid sündmusi 7	174
	Lastetelk Kabala laulu- ja tantsupeol	
	Raamatukogunädal kooli ja lasteaiaga	
	Liikluspäev	
	Jutuhommik Ena Metsaga	
Kahala	Erinevaid sündmusi 9	88
	Mänguväljalaua avamine	
	Liiklusnädal	
	Meisterdamised	
	Kokkamised	
	Lastehommik	
Käru	Erinevaid sündmusi 4	578
	Emmede ja beebide hommikuringid	
	Ettelugemised Käru lasteaias	

	Käru Põhikooli teematunnid raamatukogus	
	Lauamängude laupäevakud	
Laupa	Erinevaid sündmusi 17	816
	Laupa kooli töötajate käekirjade äraarvamine	
	Liiklustunnid	
	Kohtumine digikunstnik Made Balbatiga	
	Kohtumine Kätlin Vainolaga	
	Kohtumine Ena Metsaga	
	Ettelugemispäev	
	Aardejaht raamatukogus	
	Raamatukogutunnid "Laupa kool 100"	
	Põhjamaade kirjandusnädal	
Oisu	Erinevaid sündmusi 7	406
	Kohtumine Kätlin Vainolaga	
	Trallipäev	
	Kohtumine keeleteoimetaja Egle Heinsaarega	
	Nutivaba päeva ettelugemine koolis	
	Liiklustunnid	
	Kõnevõistlus "Mina jään"	
Väätša	Erinevaid sündmusi 6	96
	Liikluskuu raamatukogus	
	Õöraamatukogu	
	Kunstitund	
	Meisterdamised	
	Lauamängude õhtu	
Paide lasteraamatukogu	Erinevaid sündmusi 51	870
	Maakondlik kirjandusmäng	
	Raamatukogutunnid Aino Pervik 90	
	Otsimismängud Aino Perviku raamatutest	
	Otsimismängud Aimar Selleri raamatu Moosipai põhjal	
	Maakondlik Luuleprõmm	
	Suur pannkoogitegu	
	PANK raamatuklubi raamatukogus	
	Maakondlik ettelugemispäev "Ühes väikeses Perviku raamatus"	
	Kohtumine Katariina Libega	
	Põhjala loodus - karutunnid mudilastele	

	Turvaliselt liikluses algklasside õpilastele	
	Ukraina lapsed raamatukoguga tutvumas	
	Lauamängude õhtu	
	Meisterdamised, joonistamised, etteluegmised, ekskursioonid raamatukokku	
	Suvelugemise lõpetamise töötuba Tegevusmuuseumis	
Roosna-Alliku	Erinevaid sündmusi 15	193
	Kirjandushommik Henno Käo - 80	
	Luulelugemisevõistlus emakeelepäeval	
	Aino Perviku imedemaa	
	Pannkoogipäev	
	Lugemistunnid koolis ja raamatukogus	
	Ettelugemispäev	
	Liiklustunnid koolis ja raamatukogus	
	Teemahommik Astrid Lindgren 115	
Tarbja	Erinevaid sündmusi 6	129
	Raamatukogu sünnipäev	
	Lugemistunnid koolis ja raamatukogus	
	Liiklusnädal	
	Ettelugemispäev	
Viisu	Erinevaid sündmusi 6	91
	Konnakontsert	
	Tervitus sügisele	
	Ettelugemised lastele	

LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine

1. Kogude komplekteerimine ja töötlemine

- Maakonna rahvaraamatukogude kogud komplekteeritakse Järvamaa Keskraamatukogu ja maakonna kohalike omavalitsuste vaheliste lepingute alusel.
- Järvamaa Keskraamatukogu komplekteerimisosakond koostab iga nädal maakonna rahvaraamatukogude tellimuste alusel uute teavikute koondtellimuse ja edastab selle tarnijatele.
- Elektronkataloogis RIKS koostatakse uute teavikute kirjed, samuti tegeletakse olemasolevate kirjete parandamisega .
- Lepingujärgsete komplekteerimissummade üle peetakse jooksvat arvestust ja jälgitakse pidevalt rahakasutust raamatukogude poolt. Kuluaruanded saadetakse regulaarselt omavalitsuste raamatupidamisele.
- Maakonna rahvaraamatukogude hinnangul on koostöö komplekteerimisosakonnaga väga hea. Hinnatakse asjatundlikke soovitusi kogude täiendamisel ja seda, et tehakse ära mahukas töö (kataloogimine, rahalise arvestuse pidamine jne.), mis võimaldab väksematel raamatukogudele tegeleda rohkem igapäevase lugejateeninduse ja erinevate sündmuste ettevalmistamise ning korraldamisega.

2. Rahvaraamatukogude tegevuseks vajalike bibliograafia-, täistekst- ja muude andmebaaside loomine ja pidamine

- Järvamaa Keskraamatukogu on loonud ja haldab koduloo- ning käsitöö ja rahvarõivaste andmebaasi, mis on elektronkataloogi RIKS osa.
- Andmebaasi täiendab raamatukogu vanembibliograaf jooksvalt ja retrospektiivselt. Kokku lisati sel aastal 1529 artiklikirjet, neist 354 retrospektiivselt.
- Mõlemad andmebaasid on väga vajalikud, arvestades päringute hulka.

3. Rahvaraamatukogude statistilise aruandluse korraldamine ja tegevuse analüüsimine

- Pearaamatukoguhoidja tegeleb statistilise aruandluse ja maakonna raamatukogude tegevuse analüüsiga. Andmeid kogutakse esitatava koondaruande tarbeks kord aastas ning jooksvalt raamatukogutöölastele teabenõuetele vastamiseks.
- Päringuid esitavad eelkõige omavalitsused ja Kultuuriministeerium, aga ka ajakirjandus. Et küsimustele kiirelt vastata, peab erinevate statistiliste andmete kogumine ja analüüs olema järjepidev.
- Aasta lõpul koostab pearaamatukoguhoidja juhendid aastaaruannete tegemiseks, kus juhitakse tähelepanu enamlevinud vigadele.

4. Erialane nõustamine ja raamatukogutöötajate täienduskoolituse korraldamine

- Erialase nõustamisega peamiselt telefoni või e-kirja teel tegelevad pea kõik keskraamatukogu töötajad, kuid eelkõige direktor, pearaamatukoguhoidja ning osakondade juhatajad.
- Kuna külaraamatukogudesse asuvad tööle raamatukogundusliku väljaõppeta inimesed, siis muutub üha olulisemaks just igapäevast raamatukogu tööd puudutavatele küsimustele vastamine.
- Raamatukogud hindavad võimalust saada kiirelt abi ja vastuseid erialastes küsimustes.

- Maakonnaraamatukogul on oluline osa erinevate koolitusvõimaluste väljaselgitamisel ja pakkumisel, kuna e-posti teel laekub väga palju kutseid erinevatele koolitustele ja seminaridele.
- Maakonnaraamatukogu vahendab infot üle-eestiliste ja maakondlike ürituste kohta ja koordineerib neist osavõttu.
- Edastame riigilt, omavalitsustelt ja koostööpartneritelt raamatukogudele suunatud infot.
- Püüame vähemalt kord kvartalis koos koostööpartneritega korraldada seminare ja õppepäevi oma maakonna raamatukogudele, et lisaks saadavatele teadmistele säilitada ja tugevdada maakonna raamatukogutöötajate ühistunnet.

5. Teatmebibliograafilise töö korraldamine

- Järvamaa Keskraamatukogus tegelevad teatmebibliograafilise tööga kõik raamatukoguhoidjad.
- Teatmebibliograafiline töö on raamatukogus väga tähtis. Päringuid esitatakse palju ja sageli on need ka väga töömahukaid.
- Pidevalt täiendatakse koduloolist kogu ja –andmebaasi.
- Kuna üha vähemaks jääb neid raamatukogusid, kus tegeletakse kodulooliste materjalide kogumisega, siis reeglina pöörduvadki huvilised kohe Järvamaa Keskraamatukokku.
- Järvamaa Keskraamatukogu kodulookogu ja –andmebaas olid abiks raamatu „Järvamaa laulupeod aastani 1945“ koostamisel.